

Beleidsvoorstel

Datum van schrijven: 01/12/2023

**Beleidsvoorstel richt zich tot
verkiezingen van 9 juni 2024**

- Europese verkiezingen
- federale verkiezingen
- regionale verkiezingen

**13 oktober 2024:
lokale verkiezingen**

- provincieraadsverkiezingen
- gemeenteraadsverkiezingen

- Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)

KINDEROPVANG

Maak de kinderopvang aantrekkelijker voor onthaalouders

BELEIDSVORSTEL, DE OPLOSSING

De septemberverklaring van de Vlaamse regering van 2023 voorziet in extra maatregelen zoals een hogere onkostenvergoeding voor aangesloten onthaalouders, een verhoging van de basissubsidie voor zelfstandige onthaalouders, de mogelijke overstap naar een werknemersstatuut, en een investeringspremie. Dit is een stap in de goede richting.

Maar structurele investeringen in kinderopvang op lange termijn blijven nodig om deze specifieke opvangvorm te kunnen behouden.

- Een beter statuut van de onthaalouders met voldoende sociale bescherming (bv. voldoende ruimte voor overschakeling naar een werknemersstatuut).
- Er moet tijd en ruimte zijn voor bijscholing, overleg en coaching.
- Een duidelijke regelgeving die tijdig aangekondigd wordt zodat men tijd heeft om zich aan te passen en onthaalouders een stabiel toekomstperspectief krijgen.
- Positieve beeldvorming is nodig. De vele mooie praktijken worden ondergesneeuwd door de negatieve berichtgeving. Het is belangrijk om ook de vele positieve praktijken in beeld te brengen en te waarderen.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

Onthaalouders bieden kleinschalige opvang in de buurt aan en kunnen flexibel inspelen op de noden van gezinnen. Maar deze kleinschalige opvang staat onder druk door strikte regelgeving en negatieve berichtgeving. De negatieve verhalen in de pers, het gebrek aan waardering en de weinig aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden maken van kinderopvang geen aantrekkelijke sector om in te werken.

Het snelle tempo waarin onze maatschappij verandert en nieuwe regelgevingen zorgen voor onvoorspelbaarheid en onzekerheid voor onthaalouders: zoals het BOA-decreet en de buitenschoolse opvang door onthaalouders vanaf 2026, de evolutie van het sui generis-statuuat naar het werknemersstatuuat.

CONTEXT EN ANALYSE

- We zien een dalende trend in het aantal onthaalouders dat start. Er stoppen meer onthaalouders dan er nieuwe onthaalouders opstarten. In 2015 waren er nog 2000 onthaalouders aangesloten bij Ferm, in 2022 zijn er nog maar 1 611.
- Een deel van de onthaalouders vangt ook kinderen buitenschools op. Maar het BOA-decreet schept veel onzekerheid. Onthaalouders signaleren dat ze er mogelijks mee stoppen als ze niet onder de huidige regelgeving kunnen blijven want dit is een inkrimping van hun opdracht en activiteiten. Zo daalt het aanbod verder.
- Aanpassingen in de regelgeving volgen elkaar aan een hoog tempo op en vragen om een constante bijsturing van het werk. Ook andere uitdagingen vergen continu aanpassingen zoals de coronacrisis, de diversiteit en de complexiteit in onze maatschappij en de toenemende digitalisering. Dit verhoogt de werklust en tast de arbeidsvreugde aan.

AANVULLING

achtergrondinfo – standpunten – relevantie studies of cijfers die je wil meegeven

1. Campagne negen is teveel (o.a. boek Michel Vandenbroeck).
2. Internationaal vergelijkend onderzoek naar de kind-begeleider ratio in formele opvang voor kinderen jonger dan 3 jaar en de bijhorende modaliteiten en randvoorwaarden. Teppers Eveline (Hiva – KU Leuven) (Het consortium SWVG).
3. Septemberverklaring 2023 van de Vlaamse regering + Toekomstplan Kinderopvang
4. 7 actiepunten van het Consortium (2022)

JAAR	Eerstelijns personeel, enkel onthaalouders, zowel SG als WN			
	Totaal # in dienst	Nieuw in dienst	Uit dienst	% uit dienst van totaal
2015	2000	72	226	11%
2016	1938	57	246	13%
2017	1855	51	193	10%
2018	1811	67	238	13%
2019	1751	70	203	12%
2020	1671	81	231	14%
2021	1613	103	210	13%
2022	1611	137	195	12%